

Bokslutskommuniké januari-december 2002

- Det operativa rörelseresultatet uppgick till - 703 (-150) MSEK.
- Det negativa resultatet har sin orsak i höga utvecklings- och administrationskostnader. Därutöver har Posten svårigheter att snabbt anpassa fasta kostnader i produktionen till vikande brevvolymer och fallande transaktionsvolymer i Kassanätet.
- Årets resultat uppgick till -788 (3 432) MSEK
- Kassaflödet före finansiering uppgick till -1 746 (-1 433) MSEK.
- Den icke ersättningsberättigade delen av Kassaservice ger för närvarande stora förluster. Under året kommer därför rationaliseringar att vidtas så att denna verksamhet når ett nollresultat under år 2005.

VD-kommentar

Postens nuvarande vision fastställdes i december 1999. Den har legat till grund för det omfattande förändringsarbetet som pågått under de senaste åren. Mycket har hänt i Postens omvärld och för det fortsatta förändringsarbetet i Posten pågår en översyn av vision, mål och strategier. Det innebär att förlustaffärerna ska bort, kostnaderna ska reduceras och investeringarna hårdprioriteras. Fokus kommer att ligga på att få upp lönsamheten i kärnaffärerna.

De redan planerade personalnedskärningarna inom administrationen om 1 000 personer ska genomföras. Det gäller såväl administrationen inom stabsfunktionerna och affärsenheterna, som inom produktionen. Det är inte uteslutet att ytterligare nedskärningar blir nödvändiga. Posten har även höga kostnader för sjukfrånvaron. Det är ett av de områden som även fortsatt måste prioriteras.

Långsiktigt måste Posten få en ekonomiskt hållbar lösning för kassaserviceverksamheten. Posten styr inte enbart själva över detta uppdrag. Posten har ett lagreglerat uppdrag och därför behövs samtal med ägare, lagstiftare och samhälle för att lösa utmaningen på ett ansvarsfullt sätt.

www.posten.se

Kvartalsdata

	2002					2001 Proforma *)				
	Helår	Kv. 4	Kv. 3	Kv. 2	Kv. 1	Helår	Kv. 4	Kv. 3	Kv. 2	Kv. 1
Nettoomsättning, MSEK	23 632	6 318	5 625	5 815	5 874	21 668	5 876	4 990	5 316	5 486
Operativt rörelseresultat, MSEK	-703	-278	-79	-413	67	-150	-7	110	-252	-1
Avsättningar/återföringar MSEK	732	-184		916		293	451	-158		
Rörelseresultat, MSEK	29	-462	-79	503	67	1 420	1 570	103	-252	-1
Vinstmarginal, %, exkl. avsättningar/återföringar	0,1	neg	neg	neg	2,4	6,3	21,5	6,4	neg	0,1
Balansomslutning, MSEK	13 863	13 863	14 509	15 142	15 954	17 311	17 311	16 210	15 980	14 927
Eget kapital	2 587	2 587	3 671	3 710	3 377	3 299	3 299	110	-124	48
Avkastning på eget kapital, %	neg	neg	neg	10,6	2,3	136,6	122,6	170,4	neg	neg
Avkastning på sysselsatt kapital, %	3,7	3,7	neg	8,6	1,5	51,7	51,8	2,1	neg	0,2
Soliditet, %	18,8	18,8	25,3	24,5	21,2	19,1	19,1	0,7	neg	0,3
Kassaflöde före finansieringsverksamheten, MSEK	-1 746					-1 443				
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	1 740	654	356	432	298	1 187	413	240	359	175
NKI, index	61	61	62	62	62	63	63	62	62	62
ViP, index	60	60	59	59	59	59	59	58	58	57
Medelantal anställda	39 554	39 554	39 630	38 776	38 132	39 466	39 466	39 662	38 996	38 541

*) Effekt av byte av redovisningsprincip 2001 förklaras i Årsredovisningen 2001 sid. 39. Med proforma avses Posten exkl. Postgirot.

Kommentarer Koncernen

Rörelsens intäkter

Nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till 23 632 (21 668) MSEK, en ökning med 1 964 MSEK. Förvärv av dotterbolag och bildandet av joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, ökade nettoomsättningen jämfört med föregående år med 1 505 MSEK. Resterande ökning förklaras dels av prishöjningar främst inom logistikområdet och för elektroniska tjänster dels av volymerna från höstens allmänna val. Dessa har motverkat effekten av minskade volymer för våra brevtjänster och minskade persontrafikintäkter i Postens flygbolag, Falcon Air.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter uppgick till 130 (1 802) MSEK. Försäljningen av Postfastigheter AB år 2001 har medfört uteblivna hyresintäkter vilket tillsammans med föregående års realisationsvinster (1 277 MSEK) i allt väsentligt förklarar minskningen.

Rörelsens kostnader

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgick till 12 965 (12 787) MSEK. Förvärv av dotterbolag och bildandet av joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, ökade personalkostnaderna jämfört med föregående år med 310 MSEK. Medelantalet anställda uppgick till 39 554 (39 466). Av medelantalet anställda är 1 658 anställda i annat land än Sverige, en ökning sedan föregående år med 948 främst med anledning av förvärvade bolag och joint ventures. Under året har medelantalet anställda i

Sverige minskat med 887. Lönehöjningar mellan åren var i genomsnitt 3,8 procent vilket ökade personalkostnaderna med 506 MSEK.

Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader uppgick till 10 498 (8 653) MSEK, en ökning med 1 845 MSEK. Förvärv av dotterbolag och bildandet av joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, medförde en kostnadsökning om 1 152 MSEK. Underliggande kostnadsökningar avser ökade utvecklingsåtgärder för det nya servicenätet, administrativa effektiviseringsprogrammet E25 och nytt huvudkontor som tillsammans uppgick till 265 MSEK. Priseffekten på övriga externa kostnader uppgick till 275 MSEK vilket motsvarar ett genomsnitt om 2,2 procent.

Avskrivningar

Av- och nedskrivningar ökade med 97 MSEK främst genom goodwillavskrivningar i anslutning till DPD-förvärvet.

Avsättningar

Totala avsättningar uppgick per 31 december 2002 till 3 752 (5 249) MSEK. Förändringen, 1 497 MSEK, förklaras av upplösningar mot kostnader med 696 MSEK, återföringar om 1 103 MSEK, samt nya avsättningar om 302 MSEK.

Avsättning för förluster avseende Kassaservice grundas dels på rörelseresultat och dels på finansiellt resultat. Andra avsättningar i resultaträkningen grundas uteslutande på rörelseresultat.

För verksamhet i glesbygd, där alternativ saknas, får Posten ersättning från staten. Förlusterna för denna verksamhet uppgår till ca 400 MSEK per år. Bidraget har prövats av EU-kommissionen, som lämnade svenska statens anmälan utan åtgärd.

Den övriga (icke ersättnings berättigade) verksamheten inom Kassaservice gav år 2002 en rörelseförlust om 260 MSEK. Postens styrelse har fattat beslut om att Kassaservice ska vidta åtgärder för att uppnå nollresultat senast från 2005. Posten kommer att vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå detta. Åtgärder kommer att krävas inom flera områden. De främsta områdena för åtgärder kommer att vara antal kontor, prissättning och utbud av tjänster. Reserven för förluster inom kassaverksamheten är baserad på antagandet att nollresultat uppnås i enlighet med beslutet.

En ny avsättning har gjorts avseende övertalig personal inom administrationen, som en deleffekt av effektiviseringsprogrammet E25 med 49 MSEK.

Finansiella poster

Avsättningar

Återföring avseende finansiellt resultat i Kassaservice uppgick till 69 (0) MSEK.

Årets skatt uppgick till - 865 (- 254) MSEK varav skatt på årets resultat - 95 MSEK och nedskrivning av uppskjuten skattefordran om - 770 MSEK. Värdereglering av uppskjuten skattefordran avser nedjustering på grund av försämrade resultatprognoser för kommande år.

Finansiell ställning

Balansomslutning

Balansomslutningen uppgick den 31 december 2002 till 13 863 (17 311) MSEK en minskning med 3 448 MSEK. Förändringen beror främst på minskade kortfristiga räntebärande skulder samt återförda avsättningar.

Utveckling eget kapital

Koncernen, MSEK	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat	Summa
Ingående balans	600	693	-1 426	3 432	3 299
Vinstdisposition.....			3 432	-3 432	0
Förskjutningar mellan bundna och fria reserver		1 000	-1 000		0
Omräkningsdifferens			76		76
Årets resultat.....				-788	-788
Utgående balans	600	1 693	1 082	-788	2 587

Akkumulerade omräkningsdifferenser redovisade direkt mot egna kapitalet uppgår till 0 Mkr (-76)

Soliditet

Soliditeten uppgick den 31 december 2002 till 18,8 (19,1) procent.

Immateriella tillgångar

Goodwill uppgick till 1 096 (782) MSEK, en ökning med 314 MSEK. Årets investeringar i den internationella verksamheten i Businesspoint, Masterlink och Baltic Logistic Systems har inneburit ytterligare aktivering av goodwill om 62 MSEK. Bildandet av joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, har inneburit ökad goodwill i koncernen jämfört med föregående år om 317 MSEK. Planenliga avskrivningar uppgick till 63 MSEK.

Övriga immateriella tillgångar uppgick till 544 (215) MSEK en ökning med 329 MSEK. Ökningen avser investeringar i nytt affärsstödsystem om 228 MSEK, utveckling av servicenätet och e-skicka tjänsten, 99 MSEK och licensavtal för logistik- och outsourcingaffärerna om 50 MSEK. Planenliga avskrivningar uppgick till 41 MSEK.

Maskiner och inventarier

Maskiner och inventarier uppgick till 3 339 (2 942) MSEK. Årets anskaffningar avsåg i huvudsak det nya servicenätet och det nya kassanätet om 634 MSEK. Övriga investeringar av IT, fordon och maskiner i produktionen uppgick till 543 MSEK. Planenliga avskrivningar uppgick till 855 MSEK.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag uppgick till 4 (419) MSEK. Skillnaden avser ny redovisningsprincip, joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, som medfört omklassificeringar.

Uppskjuten skattefordran

Uppskjuten skattefordran uppgick till 481 (1 269) MSEK. Fordran har nedjusterats med hänsyn till resultatprognoserna för de närmaste åren. Vid värderingen har hänsyn tagits till prognosticerat resultat för 6 år. I den mån resultatprognoserna förbättras kan värdejusteringen återföras.

Kassaflödet

Från den löpande verksamheten uppgick kassaflödet till 45 MSEK.

Investeringsverksamheten

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till - 1 791 MSEK. De ökade investeringarna i koncernen under året är främst hänförliga till den omstrukturering som sker inom servicenätet och kassaservice. Betydande investeringar har även gjorts i ny IT - utrustning samt i koncerngemensamma projekt avseende nytt affärsstödssystem. Investeringarna avser främst materiella anläggningstillgångar.

Kassaflödet före finansieringsverksamheten uppgick därmed till - 1 746 MSEK.

Finansieringsverksamheten

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till - 617 MSEK och förklaras främst av amortering av lån.

Likvida medel har således minskat med 2 363 MSEK och uppgick vid utgången av 2002 till 3 324 MSEK.

Nettoomsättning och rörelseresultat per rörelsegren

MSEK	Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2002	2001 ¹⁾	2002	2001 ¹⁾
Rörelsegren Meddelanden och logistik	22 514	21 005	2	397
Rörelsegren Kassaservice	1 181	932	-660	-444
Ersättning från staten ²⁾	400	150	400	150
Summa rörelsegren Kassaservice	1 581	1 082	-260	-294
Upplösning av gjorda avsättningar motsvarande utfall i Kassaservice			260	260
Koncerngemensamt			-705	-513
Intern eliminering	-463	-419		
Summa nettoomsättning och operativt rörelseresultat	23 632	21 668	-703	-150
Avsättningar/återföringar			732	293
Realisationsvinst avseende Postfastigheter				1 277
Summa nettoomsättning och rörelseresultat	23 632	21 668	29	1 420

1) Jämförelseåret avser Posten Proforma, dvs. Posten exkl. Postgirot.

2) Under 2001 erhöles totalt 200 MSEK. Rörelsegrenen Kassaservice startade sin verksamhet den 1 april 2001 varför belopp för jämförelseåret endast avser tre kvartal.

Rörelsegrenen Meddelanden och logistik

Det operativa rörelseresultat uppgick till 2 (397) MSEK. Fjärde kvartalets rörelseresultat minskade med 17 MSEK jämfört med föregående kvartal och med 177 MSEK jämfört med fjärde kvartalet föregående år.

Nettoomsättningen uppgick till 22 514 (21 005) MSEK. Förvärv av dotterbolag och bildandet av joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, har ökat nettoomsättningen jämfört med föregående år med 1 505 MSEK. Föregående år ingick dåvarande kassaverksamhet med 422 MSEK för perioden januari- mars.

Exklusive strukturförändringarna har nettoomsättningen ökat med 390 MSEK trots 241 MSEK lägre persontrafiksintäkter i Postens flygbolag Falcon Air. Ökningen förklaras främst av prishöjningar på företagspaket, oadresserade försändelser och på våra e-tjänster. Därutöver tillkom intäkter för höstens allmänna val. Prishöjningarna och intäkterna från valet har motverkat effekterna av de lägre volymerna för brevtjänster. Att brevvolymer minskar är en följd av ökad användning av elektroniska substitut, ökad konkurrens samt det allmänna konjunkturläget.

Rörelsekostnaderna uppgick till 22 268 (20 748) MSEK. Förvärv av dotterbolag och bildandet joint ventures, redovisade med klyvningsmetoden, har ökat kostnaderna med 1 552 MSEK. Kostnaderna för implementeringen av det nya servicenätet uppgick till 630 (373) MSEK .

Rörelsegrenen Kassaservice

Verksamheten bedrivs i enlighet med lagen om grundläggande kassaservice vilken trädde i kraft den 1 januari 2002. Enligt lagen ska Posten tillhandahålla en daglig och rikstäckande kassaservice som innebär

att alla har möjlighet att verkställa och ta emot betalningar till enhetliga priser. Under året färdigställdes grunden för en ny kundkanal, Svensk Kassaservice, för den grundläggande kassaservicen.

Det operativa rörelseresultat uppgick till - 260 (- 294) MSEK, jämförelseåret omfattar perioden 1 april till och med 31 december. För verksamhet i glesbyggd utgick under året ersättning från staten med 400 MSEK vilket är 200 MSEK mer än tidigare år. Transaktionsvolymerna har fortsatt att minska och Posten har en marknadsandel på uppskattningsvis 75 procent av de manuella betalnings - och banktransaktionerna. Under de senaste åren har volymerna fallit med i genomsnitt 15 procent per år, vår bedömning är att de kommer att minska i allt snabbare takt.

Den övriga, icke ersättnings berättigade, verksamheten inom kassaservice gav år 2002 en rörelseförlust om 260 MSEK. Postens styrelse har fattat beslut om att kassaservice skall vidta åtgärder för att uppnå nollresultat senast från 2005. Posten kommer därför att vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå detta. Åtgärder kommer att krävas inom flera områden. De främsta områdena för åtgärder kommer att vara antal kontor, prissättning och utbud av tjänster.

Koncerngemensamt

Koncerngemensamma kostnader uppgick till - 705 (- 513) MSEK. I koncerngemensamt ingår förutom kostnaderna för koncernledningsfunktionerna även kostnader för koncerngemensamma projekt såsom effektiviseringsprojektet E25, innebärande införandet av ett nytt affärsstödssystem, SAP. E25 ska förenkla, förbättra och effektivisera Postens administration och försäljning och kommer att leda till nya arbetsformer med ett lägre personalbehov. På tre års sikt ska Postens administrativa kostnader reduceras med 25 procent.

Moderbolaget

Verksamhet

Moderbolaget Posten AB (publ) bedriver en mycket begränsad egen verksamhet.

Omsättning och resultat

Moderbolagets nettoomsättning 2002 uppgick till 1 (208) MSEK. Förändringen i nettoomsättningen förklaras av att ersättningen från staten tidigare år har redovisats i moderbolaget. Från 2002 redovisas denna ersättning av dotterbolaget Svensk Kassaservice AB. Finansnettot uppgick till 3 847 (790) MSEK och resultat efter finansiella poster till 3 735 (892) MSEK. Skillnaden mot föregående år avser utdelning från dotterbolag.

Finansiell ställning

Moderbolagets balansomslutning uppgick den 31 december till 8 593 (7 188) MSEK. Kassa och Bank inkl kortfristiga placeringar uppgick till 2 462 (1 846) MSEK. Det egna kapitalet uppgick till 6 143 (3 372) MSEK och soliditeten till 71,9 (47,4) procent.

Händelser under året

Moderbolaget har sålt sitt aktieinnehav i Posten Logistik AB till Posten Sverige AB inför den kommande fusionen mellan de båda bolagen. Samtidigt övertog Posten AB aktierna i Posten Logistik ABs samtliga dotterbolag.

Under året bildades en ny underkoncern i Posten, och Posten ABs aktieinnehav i AddressPoint AB och Svensk Adressändring AB överfördes till moderbolaget i den nya koncernen, AddressPoint International AB. Posten AB äger 85 % av aktierna i AddressPoint International AB, resten ägs av Optimail Sweden AB.

Posten AB har under året övertagit samtliga aktier i Unidas AB. Nedskrivning av det bokförda värdet på Posten ABs aktieinnehav har skett med 56 MSEK. Inga investeringar i materiella anläggningstillgångar har skett under året.

Styrelse och ledning

Vid den ordinarie bolagsstämman den 24 april 2002 nyvaldes Claes Ånstrand, som styrelsen därefter utsåg till ordförande. Ledamöterna Ulf Spång och Lennart Grabe lämnade styrelsen i augusti respektive november. Vid en extra bolagsstämma den 3 december nyvaldes Marianne Nivert.

Under november utsågs Börge Österholm till verkställande direktör och koncernchef.

Ändrad redovisningsprincip mm.

Från och med den 1 januari 2002 redovisar Posten joint venture-bolagen enligt klyvningsmetoden. Dessa bolag redovisades tidigare enligt kapitalandelsmetoden. Någon justering av jämförelsevärdena har ej skett.

Skatt har i bokslutet per 31 december 2002 beräknats med hänsyn tagen till skattesituationen i respektive land. Uppskjuten skattefordran avseende underskott har uteslutande beräknats för nettounderskott i Sverige. Tidigare har, under löpande år, schablonskatt beräknats på hela det koncernmässiga resultatet.

Med Posten Proforma avses Posten exklusive Postgirot. Samtliga jämförelser i denna rapport avser Posten Proforma.

Denna rapport är upprättad i enlighet med Redovisningsrådets Rekommendation nr 20 Delårsrapportering.

Stockholm den 3 mars 2003

Posten AB (publ)

Styrelsen

Denna rapport har ej varit föremål för revisoremas granskning.

Postens resultaträkningar i sammandrag

MSEK	Kv. 4		Helår		
	2002	2001 ³⁾	2002	2001 ³⁾	2001 ^{1,3)}
	Pro forma		Pro forma		Totalt
Nettoomsättning	6 318	5 876	23 632	21 668	24 072
Övriga rörelseintäkter	16	1 367	130	1 802	1 723
Summa rörelsens intäkter	6 334	7 243	23 762	23 470	25 795
Rörelsekostnader	-6 612	-6 124	-24 465	-22 343	-24 058
Avsättningar	-184	451	732	293	293
Summa rörelsens kostnader	-6 796	-5 673	-23 733	-22 050	-23 765
Rörelseresultat	-462	1 570	29	1 420	2 030
Finansiella poster	-96	21	-29	-55	-56
Avsättningar	69		69		
Resultat efter finansiella poster	-558	1 591	69	1 365	1 974
Årets skattekostnad	-663	0	-865	-83	-254
Minoritetens andel i årets resultat	2	1	8	1	1
Årets resultat	-1 219	1 592	-788	1 283	1 721
Överföring av resultatet i Postgirot till kvarande verksamhet ²⁾		45		438	
Realisationsresultat vid försäljning av Postgirot				1 711	1 711
Årets resultat efter avvecklad verksamhet	-1 219	1 637	-788	3 432	3 432

¹⁾ Inkluderande Postgirot under 11 mån

²⁾ Överföring av resultatet i Postgirot¹⁾ till kvarvarande verksamhet

Resultat före skatt 610 MSEK

Skatt -172 MSEK

Årets resultat 438 MSEK

³⁾ Inkluderar realisationsvinster, Postfastigheter, om 1 277 MSEK

Postens balansräkningar i sammandrag

MSEK	31-dec 2002	31-dec 2001
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	5 942	5 935
Omsättningstillgångar	3 752	4 299
Kassa & bank inkl.kortfristiga placeringar	4 169	7 077
(varav Lager av pengar) ³⁾	(845)	(1 390)
Summa tillgångar	13 863	17 311
Eget kapital och skulder		
Eget Kapital	2 587	3 299
Minoritetskapital	12	4
Avsättningar till pensioner	343	243
Övriga avsättningar	3 752	5 249
Långfristiga skulder	615	708
Kortfristiga skulder	6 554	7 808
Summa eget kapital och skulder	13 863	17 311

Postens kassaflödesanalyser i sammandrag

MSEK	Januari-december		
	2002	2001 Pro forma	2001 Totalt
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändringar i rörelsekapital	-81	258	1 729
Kassaflöde från den löpande verksamheten	45	1 664	1 706
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 791	3 520	-21 466
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-1 746	5 184	-19 760
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-617	-1 433	818
Periodens kassaflöde	-2 363	3 751	-18 942
Likvida medel vid periodens början	5 687	3 326	26 019
Likvida medel vid periodens slut	3 324	7 077^{*)}	7 077^{*)}

*) I kassaflödet för 2001 ingår sk lager av pengar om 1 390 MSEK. Lager av pengar avser medel för externa kunders räkning som Posten endast transfererar vidare och inte nyttjar i rörelsen.